

gondolkodás további alakításához. Ezekben tudna partner lenni a továbbiakban is a Kiss Károly Hadtudományi Klub, mint műhely.

A tudomány egészéhez és a hadtudományhoz kapcsolódó alapkérdések megismerése után célszerű tanulmányozni a nemzetközi és társadalmi folyamatokat, amelyek a konfliktusok irányában radikalizálódnak, a hadtudomány háborúra és fegyveres konfliktusokra vonatkozó megállapításait, a katonai stratégia elvi és gyakorlati kérdéseit, a hadtudomány kapcsolatrendszerét és a strukturális elemeknek a haderőfejlesztésben betöltött szerepét. Külön témaként célszerű tanulmányozni a fegyveres erő béke alkalmazásával, nem háborús alkalmazásával, illetve a nemzeti és nemzetközi alkalmazással kapcsolatos elveket, és azok szerepét a haderő felkészítése területén.

A hadtudományhoz kapcsolódó alapkérdések köre tágulóban van, így új témakörként jelentkezik a rendőrség, a katasztrófavédelem bevonása a vizsgálandó témák sorába.

Nem volt módunk igazán foglalkozni a honvédelemben résztvevő más fontos elemek szerepével, többek között úgy látjuk, nem kapott megfelelő hangsúlyt az államigazgatás és védelemigazgatás, a gazdaság mozgósítása, a logisztika és a katonai logisztika stb. vizsgálata, – de egy ilyen klub szervezése meghaladja a néhány ember társadalmi munkában végzett erőfeszítéseit. Mi nem tudjuk bekapcsolni ebbe a munkába azokat a fontos szakosztályokat, amelyeknél évek óta nem folyik szakosztályélet.

Tiszta szívből kívánom önöknek, hogy a Társaságuk váljon a valós érdekeket szolgáló távlati célok megvalósítási lehetőségeit kutató védelmi tudásközponttá, folyamatosan hozzájárulva a hadtudomány fejlesztéséhez!

Padányi József

A hadtudomány művelésének keretei a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen¹

10.17047/HADTUD.2016.26.1-2.112

Padányi József többféle minőségében is kívánt hozzászólni a tanácskozáshoz. „Nézzük először is azokat a szervezeti kereteket, amelyekben jelenleg a hadtudományt művelik” – kezdte mondandóját. (Tekintve, hogy a Magyar Hadtudományi Társaságról a jelen rendezvényen sok szó esett, esik, így azzal nem kívánt foglalkozni.)

A Magyar Tudományos Akadémia 308 köztestületi taggal működő Hadtudományi Bizottsága igen fontos szerepet játszik (és kell is, hogy játsszon) ezen a területen.

1 A Magyar Hadtudományi Társaság története, jelene és jövője címmel a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Ludovika téri kampuszában 2015. október 13-án megtartott közgyűlésen és tudományos konferencián elhangzott nyilvános előadás hanganyagának szerkesztett változata.

A 308 köztestületi tag mellett van egy akadémikusunk, az MTA-doktorok száma 25. Ha a korfát nézzük, egyrészt örvendetes, hogy a „nagydoktorok” viszonylag magas életkoruk ellenére jó egészségnek örvendenek. Másrészt viszont ebből is érzékelhető, hogy a tudományos utánpótlás terén jelentős elakadás történt, hiszen évek óta nem adtak át MTA-doktori címet a hadtudomány területén. Ez annál is inkább baj, mert például 2016. január 1-jétől doktori iskolát csak MTA-doktora vezethet. Jelenleg a Nemzeti Közszerológálati Egyetemen öt olyan, az oktatásban és a kutatásban is aktív szakember tevékenykedik, aki ezzel a tudományos fokozattal rendelkezik.

A Hadtudományi Bizottság komoly erőfeszítéseket tett és tesz a köztestületi tagok számának növelésére. 2010-ben nem volt új belépő e testületbe, 2011-ben 3 fő, aztán 10 fő, aztán 4 fő, 8, majd 10 fő. 2010 óta tehát 35 fővel növeltük a köztestületi tagok számát, ami egy szép arány. Így összességében az MTA közgyűlésén 3–4 szervezeti joggal tudunk jelen lenni.

A Nemzeti Közszerológálati Egyetem a tudományos utánpótlás nevelésének fontos színtere. Itt működik a Hadtudományi Doktori Iskola és a Katonai Műszaki Doktori Iskola, amelyek képezik, nevelik az utánpótlást. Itt működik a Hadtudományi Kutatóműhely, amely évente egy kutatási program alapján próbál újabb és újabb területeket felfedezni a hadtudományi kutatások számára. És itt van a legnagyobb lehetőség az uniós pályázatok megragadására, amelyek nem közvetlenül a hadtudományi, a katonai műszaki kutatásokat támogatják, de megfelelően megfogalmazott pályázatokkal részt tudunk azokban venni.

Az egyetem előtt rendkívül nagy feladat áll a 2015–20-as uniós pályázatokkal összefüggésben. A közszolgálat-fejlesztés operatív programja keretében 10 milliárd forintnál nagyobb összeg fordítható az egyetem „kimenő jelének” megvalósítására, végső soron az ország versenyképességének javítására. Ehhez minden bizonnyal hozzájárul az egyetem által biztosított tudományos háttér. Ennek megfelelően

- Az NKE 2013–14-ben 50 millió forintot költött belső tudományos pályázatokra, továbbá jelentős összeggel támogatja a doktori képzést.
- Az egyetemen három szakkollégium is működik: a Biztonságpolitikai Szakkollégium, a Puskás Tivadar Szakkollégium és a Nemzetbiztonsági Szakkollégium, amelyek szintén a tudományos utánpótlást segítik.
- Az elmúlt néhány évben 175 katona szerzett tudományos fokozatot a doktori képzésben. Továbbra is támogatják a doktori képzést.
- Támogatni kívánják a hadtudományhoz kapcsolódó folyóiratok működését. Számítások szerint négy év múlva kb. 1800 publikáció (ennek harmada angol nyelven) jelenik meg. Ezek szerzőit, lektorait tervezik anyagi támogatásban részesíteni.
- Jelentős összeggel támogatják a könyvkiadást, a tananyag-fejlesztést, a szakkollégiumi tevékenységet. Évente öt, magas minőségű értekezést terveznek könyv formájában közreadni, amelynek biztosítják anyagi fedezetét.
- Nagyon fontosnak tartják a Hadtudományi Lexikon frissítését, ahhoz egy pótkötet kiadását, amit az egyetem minden rendelkezésére álló eszközzel támogat.

- 2015-ben szervezték meg a 32. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Had- és Rendészettudományi Szekcióját a gödöllői egyetemen, ahol az NKE hallgatói 133 dolgozatot mutattak. 19%-al többet, mint a megelőző konferencián.

A hadtudomány vonatkozásában mindenképpen szólni kell a fenntartói szintről: a Honvédelmi Minisztériumról, illetve a Honvéd Vezérkarról. Jóllehet, jelenleg nem működik a vezérkar kebelén belül tudományszervező osztály, komoly erőfeszítések történtek az elmúlt néhány évben annak érdekében, hogy szervezettebben, hatékonyabban történjen a hadtudományi, a katonai műszaki kutatások menedzselése. Néhány példa erre:

- minden évben 10 fő doktori képzését támogatják;
- szoros az együttműködés a doktori képzésben a fenntartó által igényelt és támogatott témák megválasztásában;
- a honvédségben kutató műhelyek működnek (például a Hadtörténeti Intézet és Múzeumban, a Nemzetbiztonsági Szolgálatnál, az Összhaderőnemi Parancsnokságon, a Geoinformációs Szolgálatnál, a Honvéd Vezérkarnál). Természetesen azok a kiadványok is gazdagítják a hadtudományt, amelyek ezekben a műhelyekben születnek.

Az MTA Hadtudományi Bizottságának egyik fontos célkitűzése a Honvéd Vezérkar és a Tudományos Akadémia közötti együttműködési megállapodás megújítása, aminek sürgősen bizonygatni a jelentőségét.

Mindenképpen el kell mozdulni a nemzetközi együttműködés irányában. Látni kell, hogy ami nincs angol nyelven fenn az interneten, az „nem is létezik”, mert különben nem látnak bennünket. Ezért is fontos, hogy valamennyi, az egyetem által gondozott folyóirat feleljen meg a Web of Science formai követelményeinek ahhoz, hogy „láthatóvá” váljanak.

Rendkívül fontos, hogy továbbra is megőrizzük a Társaság ékkövét, a Hadtudomány című folyóiratot. „A” kategóriás periodikáról van szó, amelyet nem szabad veszni hagyni. Nem szabad megengedni tehát, hogy egy pillanatra is bizonytalanra váljon a lap támogatása.

„A jövőt illetően tehát optimista vagyok. A teremben körülnézve azt látom, hogy szinte mindenkit ismerek és mindenki ismer engem is. Nagyon szeretnék ismerős arcokat, fiatal arcokat látni a teremben, akik új lendületet adnak valamennyiünknek. Szeretnék támogatni a fiatalítást, egyebek mellett egy erre a célra létrehozott díj adományozásával (újraindításával) is. Óriási felelősségünk van a rendelkezésünkre álló erőforrások hatékony felhasználásában” – zárta hozzászólását Padányi József.